

Jiří Svoboda:

Derby je velké zadostiučinění

Najít volný termín na delší povídání s Jiřím Svobodou je docela kumšt. Podnikatel, chovatel koní, trenér a jezdec, majitel klusácké stáje a zároveň šéf České klusácké asociace je totiž v současné době velmi vytíženým mužem. Věřící však, že jde pouze o dočasnou záležitost a že až se mu podaří dostavět poblíž Ostravy klusácké závodiště, bude si moci vybrat, čemu se bude věnovat více.

Jiří Svoboda, který letos na Stědrý den bude slavit své padesátiny, je prezidentem České klusácké asociace, majitelem společnosti JS Konsorcium a stejnojmenné klusácké stáje.

❓ V nedávné době jste absolvoval několik cest do Francie. Co bylo jejich důvodem? Dražby?

Francouzská klusácká asociace založila projekt Trotteur Français s cílem šířit klusáky plemene francouzský klusák po celém světě, poskytují partnerským zemím finanční zdroje na chov a běhání s francouzskými koňmi. Prostě nám pomáhají s nákupem francouzských koní, dávají nám na to subvence a hrají většinu peněžitých cen dostihů vyhrazených pro tyto koně. Ale otázkou je, jak se podaří vyjednat konkrétní podmínky. Česko je jedna z prvních zemí, které se tohoto projektu účastní, jak se však bohužel ukazuje, dohodnuté podmínky v jednotlivých zemích se liší, jako třeba v Polsku. A tak se snažím nějak na tom zapracovat, abychom mohli i u nás výrazněji rozšířit portfolio francouzských koní a zařadili se do tohoto projektu naplno.

❓ Když jste šel před lety do čela Klusácké asociace, jaké byly tehdy Vaše vize?

Dlouhodobě to mám pořád stejné. Moje jasná a neměnná vize při všech vystoupeních před jakýmkoli fórem je stále stejná, tou je profesionalizace sportu. Chci zvýšit počet chovných i dostihových koní, rozšířit český chov. Vždyť chov byl u nás za posledních dvacet let spíš utlumován a od těch dob, kdy zanikl chov v klusáků v Tlumačově vlastně kvůli tomu, že podpora českého chovu byla mizivá, tak nevznikl žádný subjekt, který by řekl: „.... já chci chovat, já to chci podpořit, pojďme do toho.“ Cestu ke zlepšení i v této oblasti vidím v profesionalizaci, v rozšíření chovu a v práci s odborníky. To jsou tři momenty, které opakují pořád dokola. Od toho se odvíjejí veškeré vztahy. Jak jezdecké, tak trenérské i majitelské. Když bude klusácký sport profesionálně připravený, dobře zafinancovaný, zmáknutý marketingově a navíc bude ještě i populární, tak bude všechno fungovat.

❓ Kritici to ale vidí jinak.

Všichni kritici se dívají na to, že diváci nechodí, že je to na nic. Ale to má své příčiny, je to špatnou marketingovou prací. Prý běhá málo koní. I to má své příčiny, protože nastavení ještě není optimální. Jsme v situaci, kdy jsme jakož tak zajištěni, máme generálního sponzora Kajot, který je opravdu velice solidní a pomáhá nám úplně nejvíce. Ostatní subjekty, které by mohly významně pomoci a dokonce jsou v našem sportu aktivní, nechtějí tolik pomáhat. Bohužel je to teď jen na mně. Otázka je, zda by se to změnilo, kdybych odstoupil

FOTO PETER MALIK

z vedení asociace. Myslím si, že kdybych to u dělal, tak by tento sport u nás asi zanikl. A to by byla velká škoda, protože funguje v celé Evropě, na celém světě. Třeba hodně se to teď rozjíždí právě v Polsku. A na spolupráci v tomto regionu se opravdu těším.

❓ Jak to myslíte?

Rozvíjí se mikroregion Horní a Dolní Slezsko. Až bude mít své vedení, bude žádat z pozice silného mikroregionu, ve kterém žije v oblasti Katovicka, Opolska a Ostravska bezmála deset milionů lidí, Evropskou unií o dotace na infrastrukturu, na rozvoj sportu a podobně. V tom je náš velký potenciál.

❓ A co spolupráce s cvaláky? To pro vás není cesta?

Bylo by to optimální, jenže v současné situaci to nejsem schopen vyjednat, protože cvaláci se potýkají s podobnými problémy jako my. Oni si myslí, že mají hodně svých dostihů, a mohlo by to dopadnout podobně jako v Bratislavě, kde ze čtyř klusáckých dostihů při každém dostihovém mítinku zůstal už jen jeden a ještě jenom občas. Je škoda, že Česko i Slovensko dávají klusáky jaksí bokem. Záchranu a alternativu vidím v samostatném dostihovém závodišti, o které usilují již několik let a které už konečně dostávám do fáze dokončení stavebního řízení a dotažení a podepsání smluv s dofinancováním. Dostihová dráha už je hotová, příští rok by se mělo začít stavět zázemí. V roce 2013 už bych chtěl určitě ne-li celý, tak alespoň část celoročního klusáckého provozu přesunout na toto nové, ryze klusácké závodiště.

❓ Klusácký sport navenek působí roztráštěným dojmem. Dají se vůbec sladit všechny dotčené zájmové skupiny?

Klusácký sport u nás bohužel není pev-

ně zakořeněn, protože nemá vlastní stadion, v podstatě nemá nic kromě dobrého jména své vrcholné autority České klusácké asociace, která sdružuje všechny jeho účastníky. Není na čem stavět, to je největší problém. Potřebujeme stabilní zázemí, nový moderní software a někde zajistit stabilní provoz. Ani jednu z těch tří věcí zatím nemáme. Jediné, co máme, je historie běhání pod asociací, která má velmi slušné jméno v Evropě zásluhou několika funkcionářů, vyzvednu-li třeba paní doktorku Pokornou nebo in memoriam pana Dohalského. Také já se snažím poslední dobou působit i na tomto poli, ale za svůj hlavní úkol považuji vytvořit pro náš sport pevné zázemí. Doufáme, že spolu s ním přijdou i další lidé, kteří budou chtít tento sport pozvednout a budou kreativní, loajální a nebude jim vadit, že některá stáj je mladší, jiná má lepšího sponzora, jiná lepší koně. Chce to profesionálním přístupem získat toho správného majitele, každého, který se chce zabývat klusáky, a dále pak umět nakoupit od českých chovatelů nebo ze zahraničí koně, kteří budou vyhrávat nejen běžné provozní dostihy, ale i klasiky, standardní a chovatelské dostihy. Nehledě na to, že přibudou i odborníci z řad jezdců nebo trenérů. Věřím, že tyhle lidi dokáže náš sport uživit. Trochu se usmívám, protože vím, co všechno pro to dělám a jak dalece je to vše připravené. Myslím, že to celé bude dobře fungovat.

❓ Opravdu si myslíte, že skončí ty nekončící půtky? Jak toho chcete dosáhnout?

Musí být vytvořen systém, jaký je ve světě. Nebudu jmenovat Francii, ta je úplně někde jinde. Musíme se podívat třeba do Německa. Mají své klusácké stadiony, mají své sázky, mají svá média, své dobře placené odborníky. Mají svou chovatelskou základnu, majitelskou, trenérskou i jezdeckou veřejnost, mají své diváky. A to vše je dobře funkční v jednom celku. Zájmy jsou pak společné, vztahy se diferencují podle toho, jak mají dobré majitele, odborníky, trenéry. Podstatou je v každém sportu základní výrobní prostředek. Příklad pro srovnání – Ostrava se teď pere s fotbalem, nemá totiž stadion, kde by se mohla hrát liga, protože stávající stadion nesplňuje všechny nutné podmínky. Dopadne to tak, že se bude rekonstruovat stadion. Bez základního prostředku prostě nemůže být muzika. Jak ve fotbale, tak v hokeji, tak i u ostatních sportů je to stejné. My zatím nemáme stánek, kde by se zajišťovalo všechno to, co jsem uvedl. Ale zároveň si nemyslím, že až to všechno bude vytvořeno, budou si všichni podávat ruce. To bude trvat minimálně jednu generaci, než

se změni vztahy, které tady dvacet let nebyly nastaveny. Věřím tomu, že pokud se mi co nejdříve podaří dokončit své dílo v Bravanticích, tak by to mohlo fungovat. Mohla by se zlepšit komunikace s centrálním stadionem v Praze, mohli bychom dostat lepší podmínky, třeba pak bude možné bavit se i o nějakém sdruženém běhání s cvaláky. Ale musíme mít připravený svůj model a musí to být jasně dáno. Musí být rozjeté sázky, protože kurzové sázky, které jsou teď v Praze, to je jen tak na okraj, taková zába-va, která nemůže náš sport financovat.

❓ Vy jste majitelem jedné z největších stájí. Jde vůbec spojit majitelský zájem se zájmem celého sportu?

Také jsem nad tím přemýšlel. Jsem do toho zapojen takovým způsobem, že to v jednom člověku snad ani nejde skloubit. Řídím celou asociaci, jsem největším chovatelem, mám téměř největší stáj, skoro nejvíc koní v tréninku, aktivně dostihy jezdím, do toho mám aktivity spojené s výstavbou stadionu, s řízením několika firem. Je to na několik životů. Doufám, že to je přechodná krátkodobá věc. Když vznikne nový management celého našeho sportu, tak se to celé změní, nastaví profesionálně a já si budu moci vybrat, jestli budu chtít řídit asociaci nebo jen dělat sport. To se utřepe samo.

❓ Pojdme k letošní sezoně. Po určité pauze se Vám podařilo vyhrát s Kaizer Jamacanem derby. Jaké to pro Vás bylo?

Vyhrát derby je vrcholné zadostiučinění. Pro majitele, trenéra i jezdce je to ta úplně nejvyšší meta. Jako majiteli se mi to podařilo už potřetí a jako majiteli, trenérovi a jezdcem zároveň podruhé. Tedy po přestávce, naposledy to bylo v roce 2002. To období bylo vyplněno vítězstvími jednoho velice významného jezdce a trenéra, pana Kotásky, který vyhrával téměř každý rok, a já říkám, že to není určitě náhoda. Odráží to jeho profesionalitu a přístup. Ostatní pro to asi nedělají to maximum, co by měli a mohli.

❓ Věřil jste před startem derby, že by to tentokrát mohlo vyjít?

Po rozjíždkách derby to vypadalo, že to bude jednodušší, ale roli přitom hraje hodně aspektů. Nechal jsem se unést náladou koně, nešlo s ním jít dopředu, nechtěl tam, prostě seděl. Když jsem ho chtěl vytáhnout, tak začal dělat problémy. Zůstali jsme sedět v dost nevhodné stopě, abychom mohli finišovat. Ale nechal jsem to na něm, v cílové rovině se mu udělal prostor a on zrychlil tak nevídaným způsobem, až jsem to sám nečekal. Na padesáti metrech nadělil ostatním čtyři délky. Bylo to perfektní.

❓ Jakou jste zvolil přípravu? Byla v něčem jiná?

Snažíme se přípravu nepodcenit a začínáme s koňmi pracovat už v zimě. To je podle mě ten úplně nejdůležitější moment přípravy

koní. Jakmile začnou dostihy, už můžete korigovat formu podle zátěže a podle toho, jak koně menezujete do dostihů. Pokud jde o zimní přípravu fyzicky, jak se říká, a objemu, tak to když vynecháte, nemáte potom z čeho brát. Někteří trenéři si myslí, že je zvláštní, když někomu běhají koně dobře celý rok. Většinou jsou to ti, kteří na to nemají podmínky, anebo to zkrátka nedělají a v zimě prostě netrénují. Pak mohou mít takový dojem.

❓ Povídalo se, že před derby byl u Kaizer Jamacana i fyzioterapeut. Vsadil jste na tuto pomoc?

Je pravda, že jsem vyzkoušel doktora Kubise, ale já spíše věřím homeopatii. Děláním ji už téměř patnáct let, sice amatérsky, ale mám různé poradce, lékaře, kteří mi doporučují. Je to pro mě nedílná součást přípravy v tréninku koní a mám s ní velice dobré zkušenosti. Nejen že urychluje dobu rehabilitace, ale umí i po psychické stránce koně zklidnit a tím pádem připravit trošičku jinak do dostihu. Je to určitá výhoda, i když samozřejmě nejde o doping. Co se fyzioterapeuta týká, existují lidé, kteří umí koníka fyzioterapeuticky pobídnout, třeba působením na jeho pohybový aparát nebo podvědomí. A umí koně i zklidnit. Ale je to jen krátkodobá věc a nedával bych tomu až takový význam.

Pavel Grossmann

Autor je redaktor MF DNES

Informace AČTJ

Kamerou sem, kamerou tam

Jak již písmeno, které označuje kategorii dostihových drah „A“ předesílá, konají se na takto „označovaných“ závodistiších nejen dostihy nižších kategorií, ale především výkonnostní zkoušky zařazené do kategorie první, či dokonce listad a v našich krajích výjimečně i do kategorie GD III (tímto přívlastkem se u nás dnes pyšní již pouze České Derby a ani to není v registru black type).

Výše zmíněná kategorie závodistiš musí plnit určité podmínky dané Jockey Clubem ČR aby si statut označený písmenem „A“ udržela. Jsou však věci, týkající se technického vybavení závodistiš, které jsou prozatím Českou dostihovou autoritou (Jockey Clubem ČR), potažmo pořadateli opomíjeny, a to i přes to, že v důsledku absence tohoto technického vybavení docházelo a dochází k mnoha sporným situacím.

Jedna z těchto věcí, která by bez pochyby velice pomohla dostihovým funkcionářům, v tomto případě konkrétně dostihové komisi, při posuzování průběhů jednotlivých dostihů,

by jistě byla kamera, zaměřená na čelní pohled v cílové rovině. Na západ od našich hranic, je to věc zcela běžná a bez čelního pohledu se neobejde prakticky žádná dostihová komise na závodistišti jakéhokoliv významu. Opodstatnění kamer z čelním pohledem je zcela logické.

Bez přímého, čelního pohledu je takřka nemožné, aby komise správně vyhodnotila který kůň, kterého křížoval a do jaké míry ono křížování mělo vliv na výsledek dostihu. Pak bohužel dochází k takovým situacím, kterou byla například tak medializovaná akce, jakou je bezpochyby Velká Pardubická steeplechase. Rozhodnutí dostihové komise tehdy rozdělilo bez nadsázky celý národ na dva tábory. Jedni obhajovali hranici loňské „Velké“ Josefa Váňu a Tiumenta a ti druhí zastávali názor, že vítězové poškodili Marka Štormského s Amantem Gris. Netřeba toto jistě připomínat, ale to vše nemuselo být, kdyby byl k dispozici čelní pohled, který by veškeré spory rozpřáhl. Tato situace jistě dokládá jeho potřebu.

Další část technického vybavení s výše uvedeným úzce souvisí. Je to kamera instalovaná v oblouku. Dosti-

hová komise má ve většině případů k dispozici pouze pohled, který sleduje dění v oblouku ze strany a ještě z úctyhodné dálky. Zejména oblouk před cílovou rovinou je fáze, kde se začíná tzv. „krájet chleba“ a tudíž by i zde měl být pohled, který by dění v těchto místech zachycoval detailněji. Navíc zde často dochází ke kontaktu mezi koňmi, jehož příčinou je skočení do nohou ze zadu jdoucím koněm a s tím související, mnohdy velmi vážné zranění koně vpředu. Bez detailnějšího pohledu je pro dostihovou komisi nemožné zjistit viníka a potrestat ho.

Je jistě k zamyšlení, zda by se investice do těchto kamer a jejich umístění minimálně na hipodromech, kde se běhají významné dostihy, tedy na hipodromech kategorie „A“, vyplatila. Nejméně dva důvody hovoří pro. V první řadě je to usnadnění a upřesnění práce dostihových komisí, což je vysvětleno výše. A v řadě druhé je to bezpečnost koní a jezdců, protože bezohlednost v klíčových fázích dostihů není bohužel výjimkou a v řadě případů zůstává nepotrestána, a to vede k jejímu opakování.

Výbor AČTJ